

Malmö stad
Arbetsmarknads- och socialnämnden

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2025-01-23 kl 09:00-11:00
Plats	Hörsalen, Kungsgatan 13
Utses att justera	Farishta Sulaiman
Justeringen	2025-01-28
Protokollet omfattar	§27

Underskrifter

Sekreterare	
	Rebecca Setterberg	
Ordförande
	Sedat Arif	
Justerande
	Farishta Sulaiman	

Beslutande ledamöter

Sedat Arif (S) (Ordförande)
Erik Hammarström (MP) (Vice ordförande)
Farishta Sulaiman (M) (Andre vice ordförande)
Monica Kristensson (S)
Anders Nilsson (S)
Shler Murad Bradostin (S)
Michael Högberg (L)
Ingrid Gunnarson (M)
Anna Maria Christina Adell (M)
Jacqueline Maly (SD)
Mia Lindqvist (SD)
Kerstin Håkansson (V)
Anne Ruponen (V) ersätter Marek Lakatos (V)

Ej tjänstgörande ersättare

Bengt-Göran Svensson (S)
Abdirahman Said Siyad (S)
Ulla-Carin Trunnerup Albertsson (S)
Chris Schenler (MP)
Emma Bjarnevik (L)
Oscar Wannfors (M)
Smail Habul (M)
Claes Holmerup (M)
Elliot Bräck (SD)
Anna Shamina (SD)

Övriga närvarande

Rebecca Setterberg (Nämndsekreterare)
Britt-Marie Pettersson (Förvaltningsdirektör)
Truls Hallin (Avdelningschef)
Rebecca Bichis (Avdelningschef)
Anna von Reis (Avdelningschef)
Rikard Vroland (Avdelningschef)
Sara Kleijisen Åhlander (Avdelningschef)
Johanna Kriström (Avdelningschef)
Louise Linde (Enhetschef)
Madeleine Moberg (Enhetschef)
Jonas Magnusson (Enhetschef)
Louise Andersson (Förvaltningsjurist)
Patrick Sjöborg (Förvaltningsjurist)
Agnes Löfgren (Sekreterare)
Pavlina Mannergren (Sekreterare)
Tina Taromi (Sekreterare)
Maria Andersson (Enhetschef)
Johanna Elfsberg (Ekonomichef)
Karin Göranson (Enhetschef)
Anna Clarke (Facklig representant Vision)
Lina Bergendorff Zetterman (Facklig representant Akademikerförbundet SSR)
Fredrik Bjelvér (Facklig representant Kommunal)
Alexander Blümke (Utvecklingsamordnare)
Helena Hansson (Utvecklingsamordnare)

§ 27 Remiss angående remiss från Justitiedepartementet - Förbud mot äktenskap mellan kusiner och vissa andra nära släktingar (Ds 2024:20)

ASN-2024-21107

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden har mottagit *Förbud mot äktenskap mellan kusiner och vissa andra nära släktingar*

Utredaren har getts i uppdrag att ta fram ett förslag till förbud mot kusinäktenskap och förbud mot äktenskap mellan syskon och syskons avkomling (t.ex. mellan en kvinna och hennes farbror).

Uppdraget gäller även att ta fram förslag att möjligheten för dispens för äktenskap mellan halvsyskon och mellan helsyskon till följd av adoptionsförhållande ska tas bort.

Det föreslås även att införa ett generellt erkännandeförbud mot utländska kusinäktenskap och äktenskap mellan syskon och syskons avkomling.

Syftet är att skapa en uppdaterad och ändamålsenlig reglering som motverkar hedersförtryck och äktenskap som ingås till följd av påtryckningar eller annan påverkan.

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott har berett ärendet 2025-01-09 § 14.

Beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner yttrandet enligt förvaltningens förslag.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar yttrandet till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Sedat Arif (S) yrkar bifall till föreliggande förslag samt följande tillägg i yttrandet sida 1:

"Förslaget om förbud mot äktenskap mellan kusiner och vissa andra nära släktingar må ha en god intention om att komma åt hedersförtryck men att arbetsmarknad och socialnämnden i Malmö anser att den missar målet då par som förbjuds att gifta sig kan välja att leva som sambos eller i ett religiöst äktenskap och där tvånget och ofriheten i allra högsta grad kan finnas. Nämnden uttrycker också en oro för den stigmatisering som denna utredning kan bidra till genom att olika grupper pekats ut."

samt följande korrigerings i yttrandet sida 2:

"Då syftet med den föreslagna utvidgningen av äktenskapshinder är att motverka hedersförtryck får slopandet av betänketid anses vara i linje med syftet. Detta överensstämmer även med hanteringen av andra fall där den ena maken kan vara våldsutsatt utan att det föreligger ett hedersförtryck, där betänketid inte föreskrivs enligt nuvarande lagstiftning." ändras till "Då syftet med den föreslagna utvidgningen av äktenskapshinder är att motverka hedersförtryck får slopandet av betänketid anses vara i linje med syftet. Här kan dock även uppmärksammas att i andra fall där den ena maken kan vara våldsutsatt utan att det föreligger ett hedersförtryck, föreskrivs betänketid fortfarande enligt nuvarande lagstiftning."

Farishta Sulaiman (M) yrkar avslag till Sedat Arifs (S) tillägg och att Malmö stad tillstyrker förslagen och ställer sig positiv till förslagen i remissen.

Jacqueline Maly (SD) yrkar att följande stycken stryks från yttrandet på sidan 1 och 2:

”Det finns enligt utredningen inte många exempel på personer i Sverige som är gifta med en kusin utifrån offentliga register. Utredningen gör en uppskattning av att förekomsten av antalet kusinäktenskap i Sverige har ökat på grund av inflyttningen från länder där kusinäktenskap är vanligt förekommande. Det verkar dock det inte finnas några faktiska siffror på.”

”Frågan är om detta förslag är en sådan åtgärd som kommer att motverka hedersförtryck, eller om det främst tjänar som en signal om vilka sedvänjor samhället tar avstånd ifrån respektive tolererar. I synnerhet med avsaknad av faktiska data av hur många som lever i kusinäktenskap som ingåtts till följd av påtryckningar eller annan påverkan i en hederskontext.”

”I promemorian har det inhämtats underlag om förhållandena i Sverige. Där framträder en bild av att förekomsten av ett kusinäktenskap är en indikation på att kvinnan lever i en kontext med starka hedersnormer, där våld och förtryck är mer frekvent förekommande. Men även att kusinäktenskapet som sådant inte är problemet i sig, utan det är det faktum att en person inte har möjlighet att själv välja sin partner eller att lämna äktenskapet.”

”Även här ställer sig nämnden frågande till om kusinäktenskapet som sådant utgör det centrala problemet, om syftet med lagstiftningen är att motverka hedersförtryck och ofrihet vid äktenskap, eller om tvånget är problemet.”

”Vidare ställer sig nämnden frågande till hur effekterna av förslaget ska följas upp, om syftet att motverka hedersförtryck och ofrihet vid äktenskap uppnås genom förslaget.”

Vidare yrkar vi på följande formulering av det sista stycket på sidan 2:

”Nämnden ser positivt på insatser som försöker stävja och motarbeta hedersförtryck och äktenskap som ingås till följd av påtryckningar eller annan påverkan, och har inget att invända mot de föreslagna lagändringarna.”

Kerstin Håkansson (V) yrkar bifall till Sedat Arifs (S) förslag.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns tre förslag till beslut, föreliggande förslag med tillägg och korrigeringsförslag, Farishta Sulaimans (M) förslag samt Jacqueline Malys (SD) förslag.

Ordförande ställer proposition på föreliggande förslag med tillägg och korrigeringsförslag, bifall mot avslag. Ordförande finner att nämnden bifaller föreliggande förslag med tillägg och korrigeringsförslag.

Ordförande ställer proposition på Farishta Sulaimans (M) förslag, bifall mot avslag. Ordförande finner att nämnden avslår Farishta Sulaimans (M) förslag.

Ordförande ställer proposition på Jacqueline Malys (SD) förslag, bifall mot avslag.
Ordförande finner att nämnden avslår Jacqueline Malys (SD) förslag.

5

Reservationer och särskilda yttranden

Jacqueline Maly (SD) och Mia Lindqvist (SD) reserverar sig muntligen mot beslutet i förmån till eget yrkande.

Farishta Sulaiman (M), Ingrid Gunnarson (M) och Anna Adell (M) avser inkomma med en skriftlig reservation, bilaga.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

- §14 Remiss angående remiss från Justitiedepartementet - Förbud mot äktenskap mellan kusiner och vissa andra nära släktingar (Ds 2024:20)
- G-Tjänsteskrivelse - Remiss Justitiedepartementet Förbud mot äktenskap mellan kusiner och vissa andra nära släktingar (Ds 2024:20)
- Förslag till yttrande - Remiss Justitiedepartementet Förbud mot äktenskap mellan kusiner och vissa andra nära släktingar (Ds 2024:20)
- Förbud mot äktenskap mellan kusiner och vissa andra nära släktingar (Ds 2024:20)

Reservation

Remiss angående remiss Justitiedepartementet – Förbud mot äktenskap mellan kusiner och vissa andra nära släktingar (Ds 2024:20) ASN-2024-21107

Den föreslagna promemorian från justitiedepartementet om förbud mot äktenskap mellan kusiner och vissa andra nära släktingar syftar till att motverka hedersrelaterat förtryck och stärka individens rättigheter. Förbudet är tänkt att skapa tydliga normer i samhället som främjar frihet i val av relationer och försvårar förtryckande strukturer som ofta är kopplade till hederskulturer. Genom att förhindra äktenskap mellan nära släktingar adresserar förslaget även de hälsorisker som följer av dessa äktenskap, såsom en ökad risk för genetiska sjukdomar och missbildningar hos barn.

I nuläget finns det betydande luckor i lagstiftningen som försvårar arbetet med att bekämpa hedersförtryck. I förslaget till yttrande lyfter förvaltningen om det kommer ge en verklig effekt eller bara vara en signal. Men normerande lagstiftning har visat sig vara effektiv, och ett förbud skulle kunna bidra till långsiktig förändring av attityder och sociala normer, likt förbudet mot barnaga som förändrade synen på barns rättigheter.

Moderaterna yrkade på att Malmö stad ska tillstyrka förslagen i remissen i sin helhet. Vi är därför besvikna över att Malmö stads styre, bestående av Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Liberalerna, har valt att vara så skeptiska till flera delar i remissen. Förbudet är ett viktigt steg i arbetet för att bekämpa hedersrelaterat förtryck, stärka individens rättigheter och skydda folkhälsan genom att minimera medicinska risker kopplade till kusinäktenskap.

Då Moderaternas yrkande om att Malmö stad ska tillstyrka förslagen i remissen inte vann gehör, reserverar vi oss härmed till förmån för vårt eget förslag.

Arbetsmarknads- och Socialnämnden 2025-01-23

Farishta Sulaiman (M)

Ingrid Gunnarson(M)

Anna Adell (M)

Med instämmande av

Oscar Wannfors (M)

Smail Habul(M)

Claes Holmerup (M)